



DET KONGELIGE KOMMUNAL-  
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Kontrollutvalg Fjell IKS  
v/ Torill Bakken

Deres ref

Vår ref

Dato

19/3463-27

9. februar 2020

## Svar på spørsmål om valg av varamedlemmer til kontrollutvalg

Vi viser til e-post 4. november 2019 med enkelte spørsmål om valg av varamedlemmer til kontrollutvalg. Vi beklager at det har tatt lang tid å svare på denne henvendelsen.

Du stiller først spørsmål om det er adgang til å velge personlige varamedlemmer til kontrollutvalget.

De relevante reglene om valg til folkevalgte organer, inkludert kontrollutvalget, følger av §§ 7-5 til 7-7.

I §§ 7-5 og 7-6 er hhv. kravene til listene og valgoppgjør ved *forholdsvalg* regulert. Det følger av § 7-6 femte ledd at hver liste skal tildeles varamedlemmer og at disse plassene skal fordeles i samsvar med andre og tredje ledd. I andre ledd bestemmes det at (vara)medlemmene pekes ut i den rekkefølgen de står oppført på det innleverte listeforslaget. I tredje ledd stilles det nærmere krav til kjønnsbalanse. Reglene innebærer altså at hver liste skal ha varamedlemmer i rekkefølge, og ikke i form av personlig vara.

I § 7-7 er *avtalevalg* regulert. Det følger av bestemmelsens andre ledd at valget gjennomføres på grunnlag av en innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer. Antall varamedlemmer kan være inntil to flere enn de faste medlemmene. Selv om det i ordlyden ikke er eksplisitt sagt at varamedlemmer skal velges i rekkefølge, og ikke som personlige varamedlemmer, mener departementet at bestemmelsen klart tyder på et krav om rekkefølge. At loven åpner for å velge to flere varamedlemmer enn faste medlemmer støtter opp under en slik konklusjon. Departementets veiledningsmateriale legger også denne

Postadresse  
Postboks 8112 Dep  
0032 Oslo  
postmottak@kmd.dep.no

Kontoradresse  
Akersg. 59  
www.kmd.dep.no

Telefon\*  
22 24 90 90  
Org.nr.  
972 417 858

Avdeling  
Kommunalavdelingen

Saksbehandler  
Erland Aamodt  
22 24 68 28

konklusjonen til grunn. I eksempelet på avtalevalg som departementet viser i *Konstitueringsrundskrivet 2019* (H-4/19) side 11, er varamedlemmene ført opp i rekkefølge.

Dette vil da innebære at uansett hvem fra den aktuelle listen som har forfall, og uansett metoden for gjennomføring av valget, så skal varamedlemmene innkalles i den nummerorden de er valgt, jf. § 7-10 første ledd.

Du stiller også spørsmål om det er lov med felles varamedlemsliste, uavhengig av parti.

Departementet antar kontrollutvalget i dette tilfellet er valgt ved avtalevalg. Departementet har i lang tid lagt til grunn at det ikke er rettslig adgang med felles varamedlemsliste. Vi viser til *Konstitueringsrundskrivet 2019* side 19, hvor det heter at "det er ikkje høve til å opprette ei felles liste over varamedlemmer." Departementet ga uttrykk for det samme også i *Konstitueringsrundskrivet 2015* (H-12/15).

Du stiller også spørsmål om man må velge hele kontrollutvalget på nytt eller om det holder å velge varamedlemmene, i tilfeller hvor det ikke er lov med personlige varamedlemmer eller felles varamedlemsliste.

I *Konstitueringsrundskrivet 2015* (H-12/15) heter det i pkt. 2.8:

Eit feilaktig val skal berre kjennast ugyldig så langt det er naudsynt for å rette den feilen som er gjort(...).

Sitatet knytter seg direkte til situasjoner hvor det er avholdt valg til folkevalgte organer i strid med bestemmelsene om krav til representasjon av begge kjønn. Det er likevel grunn til å tro at det samme prinsippet får anvendelse uavhengig av hvilke feil som er begått ved valget eller valgoppgjøret til et folkevalgt organ.

Departementet kan ikke ta konkret stilling til hva som er nødvendig for å rette feilen i de tilfellene som innsenderen viser til. Dette er det først og fremst opp til kommunestyret å vurdere.

Med hilsen

Siri Halvorsen (e.f.)  
avdelingsdirektør

Erland Aamodt  
utredningsleder

*Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer*